

Prófnefnd löggiltra endurskoðenda
Próf til löggildingar í endurskoðunarstörfum
Próf í endurskoðun og reikningsskilum – seinni hluti
16. október 2025
kl. 9:00 – 16:00

Ábendingar:

Áætlaður tími við úrlausn hvers verkefnis svarar til vægis þess í heildareinkunn. Það er skynsamlegt að nýta próftímann með hliðsjón af vægi verkefna.

Vinsamlega notið word- og excel-skjöl sem fylgja fyrir lausnir verkefna, eftir því sem við á.

Merkið allar lausnir með prófnúmeri og einungis með prófnúmeri. Ef úrlausn er merkt með nafni prófmanns telst hún ógild og prófmaður fallinn.

Ætlast er til að vísað sé til staðla, laga og annarra heimilda eftir því sem tilefni er til hverju sinni. Ekki er nægilegt að vísa til einstakra staðla í heild sinni, heldur er ætlast til að vísað sé til einstakra greina eftir því sem við á.

Prófmenn hafa á heimasvæði prófsins aðgang að alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum, alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, lögum, reglugerðum og reglum, sem gæti reynt á í prófinu. Óheimilt er að sækja eða nota önnur rafræn gögn en þau sem eru á heimasvæði prófsins.

Prófmenn eru beðnir um að skila í prófmöppu að prófinu loknu rafrænni úrlausn. Prófmenn bera ábyrgð á vistun úrlausna.

Verkefni 1 – 90 mín.

Þú stendur frammi fyrir eftirtöldum aðstæðum sem allar eru ótengdar innbyrðis vegna áritunar á ársreikning 2024.

- A. Fyrirtæki A hf. er stórt félag sem starfar í upplýsingatæknigeiranum. Félagið hannar, þróar og selur upplýsingatæknilausnir og veitir þjónustu því tengt.

Mikilvægismörk (e. materiality) við endurskoðunina eru kr. 50 milljónir.

Við endurskoðunina greinir þú skekkju að fjárhæð kr. 150 milljónir, vegna aðkeyprtrar þjónustu, sem ætti að færa til lækkunar á eignfærðum þróunarkostnaði og til lækkunar á viðskiptaskuldum. Stjórnendur telja ekki ástæðu til að færa leiðréttingu í reikningsskilin, enda hafi þessi skekkja ekki mikil áhrif á lykilstærðir svo sem eiginfjárhlutfall eða veltufjárhlutfall. Skekkjan hafi heldur ekki neikvæð áhrif á lánsskilmála félagsins og sé auk þess óveruleg m.t.t. efnahagsreikningsins í heild.

- B. Fyrirtæki B hf. er stórt félag sem setur reikningsskil sín fram í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, IFRS. Fyrirtækið framleiðir vélbúnað.

Eignarhald er nokkuð dreift, en þó þannig að það eru nokkrir aðilar með veruleg áhrif sökum eignarhalds og stjórnarsetu. Einn aðili telst með yfirráð yfir félaginu.

Umtalsverð sala er til aðila sem eru skilgreindir tengdir aðilar samkvæmt ákvæðum IAS 24. Við endurskoðunina hefur þú yfirfarið skilgreiningu tengdra aðila samkvæmt ákvæðum staðalsins og upplýsingagjöf í skýringum ársreikningsins. Þitt mat er að skýringar og upplýsingagjöf í ársreikningi séu ekki í samræmi við kröfur IAS 24. Niðurstaða þín er sú að talsvert vanti upp á að skýring yfir viðskipti við tengda aðila sé nægjanlega upplýsandi, bæði hvað varðar hverjir falli undir skilgreiningu um tengda aðila og einnig um fjárhæð viðskipta á árinu og stöður í lok árs. Fjárhæð viðskipta við tengda aðila sem ekki er upplýst um í skýringu er sjö sinnum hærri en skilgreind mikilvægismörk (e. materiality) og stöður í lok árs við sömu aðila eru fjórum sinnum hærri en mikilvægismörkin.

Í skýringu um viðskipti við tengda aðila er fullyrt að viðskipti við tengda aðila séu á armslengdarkjörum. Á grundvelli þeirra endurskoðunaraðgerða sem þú hefur framkvæmt er það þitt mat að viðskipti við tengda séu ekki á armslengdarkjörum, heldur séu kjörin umtalsvert betri en svo.

Í ársreikningi gerir félagið ekki réttilega grein fyrir þeim aðila sem skilgreindur er með yfirráð yfir félaginu.

Þú hefur lagt til við stjórnendur að bæta upplýsingagjöf í ársreikningi og laga skýringu um tengda aðila en þeir telja ekki þörf á því og beita m.a. samkeppnissjónarmiðum fyrir sig í því efni.

- C. Fyrirtæki C hf. er stórt félag sem rekur nokkrar húsgagna- og heimilisvöruverslanir á höfuðborgarsvæðinu, Akureyri og Selfossi. Félagið hefur undanfarin ár keypt nokkrar minni verslanir.

Mikilvægismörk (e. materiality) við endurskoðunina eru kr. 40 milljónir.

Eignfærð viðskiptavild nemur kr. 550 milljónum og er tilkomin vegna fjárfestinga í fimm verslunum. Fyrirtækið afskrifar viðskiptavild á 10 árum í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga. Við endurskoðun viðskiptavildar hefur þú komist að þeirri niðurstöðu að viðskiptavild tengd einni verslun í Reykjavík, sem eignfærð er á kr. 120 milljónir í lok árs 2024, sé ofmetin og að virði hennar nemi á bilinu kr. 40 til 60 milljónir. Stjórnendur vilja ekki færa viðskiptavildina niður á þeirri forsendu að umrædd verslun sé í endurskipulagningu og væntingar séu um verulega bætta afkomu í framtíðinni. Jafnframt benda þeir á að viðskiptavildin sé afskrifuð árlega í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga.

Í byrjun febrúar 2025 varð bruni í stærstu verslun félagsins í Reykjavík. Gert er ráð fyrir að verslunin verði lokuð í a.m.k. sex mánuði. Stjórnendur upplýsa um málið með viðeigandi hætti í skýringum. Þar kemur fram að áhrif brunans séu áætluð veruleg bæði hvað varðar veltu og afkomu. Þú ert sammála því að áhrif brunans á starfsemi félagsins séu veruleg og jafnframt því mati stjórnenda að ekki sé vafi á rekstrarhæfi.

Þú gerir ráð fyrir að árita reikningsskilin um miðjan mars 2025.

- D. Fyrirtæki D ehf. hefur lagt áherslu á þróun og framleiðslu umhverfisvænna orkugjafa. Megináhersla félagsins hefur verið á vetni, metan og lífmassa. Félagið hefur á undanförunum árum náð að afla hlutafjár sem nýtt hefur verið til þróunar og til að standa straum að taprekstri undanfarinna ára.

Sala afurða hefur ekki náð þeim hæðum sem væntingar stóðu til en stjórnendur eru bjartsýnir á að sala muni aukast jafnt og þétt á komandi árum. Talsvert tap er á starfsemi félagsins á árinu 2024. Veltufjárlutfall er mjög lágt og nemur um 0,2. Eigið fé er nánast uppurið. Eignfærður þróunarkostnaður nemur verulegri fjárhæð. Félagið hefur ekki náð að tryggja frekari fjármögnun, hvorki í formi lánsfjár né hlutafjár. Áætlanir gera ekki ráð fyrir hagnaði fyrr en eftir þrjú til fjögur ár.

Stjórnendur hafa lagt reikningsskilin fram á grundvelli rekstrarhæfis en geta ekki lagt fram fullnægjandi gögn sem styðja forsendu um rekstrarhæfi. Ekki er skýring í ársreikningi um forsendur rekstrarhæfis.

Þú ert þeirrar skoðunar að rekstrarhæfi félagsins sé brostið og setja skuli reikningsskilin fram á upplausnarvirði. Stjórnendur eru ósammála og telja að það muni leiða til þess að félagið verði gjaldþrota.

Úrlausnarefni:

Fyrir sérhvert tilvik sem lýst er hér að framan:

- A. Gerðu grein fyrir því hvaða áritun þú telur við hæfi miðað við ofangreindar forsendur.**
- B. Stilltu upp endanlegri áritun í heild sinni fyrir hvert tilvik samkvæmt niðurstöðu þinni í lið A. Við þá vinnu getur þú stuðst við drög að mismunandi stöðluðum áritunum sem þú hefur aðgang að á tölvutæku formi á heimasvæði prófsins.**

Vandaðu vel orðalag áritananna.

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í word-svarskjali

Verkefni 2 – 40 mín.

Sparibankinn er viðskiptabanki sem hefur vaxið töluvert undanfarin misseri og nú er svo komið að hjá bankanum starfa 300 manns. Stjórnendur vilja gera allt sem í valdi þeirra stendur til að halda í sitt góða starfsfólk. Stefanía Jónsdóttir fjármálastjóri, eða Stebba seðill eins hún er yfirleitt kölluð, hefur stillt upp kaupréttaráætlun sem hún ætlar að leggja fyrir stjórnina. Samkvæmt áætluninni þá hafa allir starfsmenn í föstu starfi kost á því að kaupa almenn hlutabréf í bankanum fyrir allt að 500 þúsund krónur árlega næstu 3 árin. Til að ávinna sér rétt til að innleysa kaupréttina þá þurfa starfsmennirnir að vera í vinnu hjá bankanum út ávinnslutímabilið en að öðrum kosti fellur kauprétturinn niður.

Kaupréttirnir ávinnast í þremur áföngum næstu þrjú árin. Innlausnarverð er 10 krónur á hlut og geta fastir starfsmenn sem vinna hjá bankanum í eitt ár frá samningsdegi því keypt 50 þúsund hluti. Eftir annað ár í starfi geta starfsmenn keypt 50 þúsund hluti í viðbót og það sama á við ef starfsmenn vinna hjá bankanum í þrjú ár frá samningsdegi. Stebba hefur verðmetið kaupréttina út frá Black-Scholes verðmatslíkaninu og gangvirði hvers kaupréttar að einum hlut er á samningsdegi metið 2 krónur fyrir kauprétti sem eru innleysanlegir eftir eitt ár, 3 krónur fyrir kauprétti sem innleysast eftir tvö ár og 4 krónur fyrir kauprétti sem innleysast eftir þrjú ár. Samkvæmt starfsmannastjóra bankans er starfsmannavelta um 10% á ári. Stebba leggur jafnframt til að bankinn gefi út nýtt hlutafé þegar kemur að því að efna kaupréttina, en nafnverð hvers hlutar almenns hlutafjár er ein króna. Gert er ráð fyrir að samningsdagur sé 1. janúar ár 1 og fyrsti innlausnardagur 1. janúar á ári 2.

Stebba seðill vill tikka í öll box áður en hún kynnir kaupréttaráætlunina fyrir stjórninni, en eitt af því sem hún er óviss um er meðferð á kaupréttunum í reikningsskilum bankans. Hún leitar því til þín varðandi aðstoð.

Sparibankinn gerir reikningsskil í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS).

Úrlausnarefni:

- A. Lýstu því fyrir Stebbu hvaða reglur alþjóðlegra reikningsskilastaðla gilda um meðferð framangreindra kaupréttar í reikningsskilum bankans.**
- B. Sýndu bókhaldsfærslur vegna ára 1-3 í reikningsskilum bankans út frá forsendum Stebbu um skilmála og verðmat á kaupréttunum. Sýndu líka færslur við uppgjör kaupréttanna miðað við að allir starfsmenn, sem hafa heimild til þess, innleysi kauprétti sína. Ekki skal gera ráð fyrir mögulegum kaupréttum starfsmanna sem hefja störf á ávinnslutímabilinu (eftir samningsdag).**

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í excel og/eða word-svarskjali

Verkefni 3 – 50 mín.

Þú ert endurskoðandi flutningafyrirtækisins Farms hf. Farmur er skráð félag og setur reikningsskil sín fram í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS). Félagið sérhæfir sig í skipaflutningum með hrávöru á milli landa. Auk þess fjárfestir félagið í skyldum rekstri.

Ein slík fjárfesting er 30% eignarhlutur í Hrísey Tours ehf. Hrísey Tours hefur í áratug haft einkarétt á siglingum frá Árskógssandi til Hríseyjar á grundvelli samnings við Vegagerðina. Rekstur félagsins hefur gengið mjög vel síðustu árin. Félagið hefur ekki átt í neinni samkeppni vegna einkaréttarins. Meirihluti tekna félagsins kemur frá farþegum leiðarinnar og fastri niðurgreiðslu frá Vegagerðinni.

Fjárfestingin hefur verið færð með hlutdeildaraðferð í reikningsskilum Farms hf. í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla. Bókfært virði hennar í árslok er kr. 500 milljónir og hlutdeild í eigin fé nemur kr. 200 milljónum. Mikilvægismörk (e. materiality) við endurskoðun nema kr. 100 milljónum.

Einkaréttur Hríseyjar Tours ehf. rann út í lok árs 2024. Félagið fékk ekki nýjan samning við Vegagerðina, heldur var það annað félag sem fékk samninginn. Útboðið tafðist og lá niðurstaða þess ekki fyrir fyrr en eftir lok reikningsskiladags en áður en reikningsskilin verða árituð.

Stjórnendur Hríseyjar Tours ehf. hafa fengið til þess bæra aðila til að meta vænt söluverð fastafjármuna félagsins. Niðurstaða þess mats er að endursöluverð eigna sé um kr. 100 milljónum hærra en bókfært verð þeirra.

Þú ert að skipuleggja endurskoðun á mati eigna Farms hf. Þú veltir fyrir þér afleiðingum þeirrar stöðu sem upp er komin, þ.m.t. hvort að vísbendingar um virðisrýrnun á fjárfestingunni séu til staðar. Stjórnendur félagsins telja engar forsendur hafa breyst og vilja ekki færa niðurfærslu, enda sé fjárfestingin færð með hlutdeildaraðferð og ekki á gangvirði.

Stjórnendur hafa að þinni beiðni gert virðisrýrnunarpróf á eignarhlutanum í Hrísey Tours og er niðurstaða þess er að endurheimtanlegt virði sé lægra en bókfært verð eignarhlutans í hendi Farms, enda forsendur rekstrar félagsins brostnar. Stjórnendur benda á annað hlutdeildarfélag í eignasafni félagsins þar sem matsvirði er töluvert hærra en bókfært virði og afstaða þeirra er að hreyfa ekki við því heldur. Áhrif þessa nettist út í reikningsskilunum.

Þú veltir fyrir þér þessum rökum stjórnenda og ert að ákveða næstu skref.

Úrlausnarefni:

A. Hvaða endurskoðunaraðgerðir þarftu að framkvæma vegna fjárfestingarinnar í Hrísey Tours ehf.

B. Gerðu grein fyrir niðurstöðu þinni varðandi mat fjárfestingarinnar.

C. Gerðu drög að minnisblaði til stjórnenda um afstöðu þína gagnvart rökum þeirra og áhrif á endurskoðunina.

D. Hver eru næstu skref ef stjórnendur standa fast á skoðun sinni?

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í word-svarskjali:

Verkefni 4 – 70 mín.

Matargat ehf. er stórt félag í matvælaframleiðslu á Íslandi. Meginrekstur félagsins snýst um vinnslu og sölu á hinum ýmsu kjötvörum. Í ársbyrjun 2024 keypti Matargat allt hlutafé í Brokkólibræðrum ehf. sem framleiða og selja grænmetisrétti. Kaupverðið nam 500 milljónum króna og yfirverðið í kaupunum nam 180 milljónum króna. Kaupverðið var greitt með nýju útgefnu hlutafé á genginu 25. Í kaupverðsúthlutun var 50 milljónum af yfirverði úthlutað á fasteign Brokkólibræðra og 50 milljónum á viðskiptasambönd. Nýtingartími fasteignarinnar er metinn 25 ár og hrakvirði ekkert og nýtingartími viðskiptasambanda er metinn vera 5 ár.

Matargat á einnig 25% hlut í Matvélum ehf. sem framleiða einkum framleiðslutæki fyrir matvælamarkað. Eignarhlutinn keypti Matargat á miðju ári 2023 fyrir 100 milljónir króna og var yfirverð í kaupunum alls 30 milljónir króna sem var metið vera viðskiptavild. Kaupverðið var greitt að fullu á árinu 2023. Hagnaður Matvéla á síðari hluta ársins 2023 nam 12 milljónum króna og greiddi félagið alls 30 milljónir í arð til eigenda sinna á árinu 2024. Það voru engin viðskipti á milli Matargats og Matvéla á árinu 2023. Hagnaður Matvéla á árinu 2024 nam 20 milljónum króna.

Á árinu 2024 keypti Matargat birgðir til endursölu af Brokkólibræðrum fyrir alls 90 milljónir og nam kostnaðarverð birgðanna 60 milljónum. Í lok árs 2024 hafði Matargat selt 2/3 hluta birgðanna en átti eftir að greiða 10 milljónir vegna viðskiptanna.

Á miðju ári 2024 var ráðist í sjálfvirknivæðingu á framleiðslu Brokkólibræðra og keypti félagið af því tilefni framleiðslutæki af Matvélum fyrir 50 milljónir. Kostnaðarverð tækjanna hjá Matvélum er 30 milljónir en nýtingartími tækjanna er metinn vera 10 ár. Brokkólibræður fengu lán hjá Matargati fyrir kaupunum og ber lánið 12% ársvexti og er allt lánið á gjalddaga í árslok 2026 ásamt áföllnum vöxtum.

Sveinbjörn Stefánsson matgæðingur hefur nýlega tekið við sem fjármálastjóri Matargats. Sveinbjörn, eða Svenni svangi eins og vinnufélagar hans kalla hann, er búinn að stilla upp drögum að ársreikningi fyrir Matargat og Brokkólibræður vegna ársins 2024, sjá fylgiskjal 1. Svenni er með sterkan bakgrunn úr fjármálum eftir að hafa starfað lengi hjá banka. Hann er hins vegar ekki alveg jafn sleipur í reikningsskilafræðunum og því hefur hann ekki enn fært inn áhrif kaupa Matargats á Brokkólibræðrum og ekki heldur hlutdeild Matargats í afkomu félaganna vegna ársins. Móttekinn arð frá Matvélum færði Svenni á biðreikning sem er sýndur meðal annarra skammtímaskulda hjá Matargati.

Félögin gera öll reikningsskil í samræmi við lög um ársreikninga.

Úrlausnarefni:

Út frá upplýsingum í fylgiskjali 1 og ofangreindum forsendum óskar Sverni eftir þinni aðstoð. Stilltu upp rekstrar- og efnahagsreikningi fyrir samstæðu Matargats vegna ársins 2024.

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í excel-svarskjali

Verkefni 5 – 100 mín.

Þú ert að taka við sem endurskoðandi Steins fasteigna hf., sem var skráð í kauphöll á Íslandi fyrir tveimur árum. Félagið hefur starfað um langt skeið. Fyrir skráningu voru helstu eigendur núverandi æðstu stjórnendur. En þeir eru bræðurnir Alfreð stjórnarformaður félagsins, Gunnsteinn forstjóri, Ágúst fjármálastjóri, Sigurður framkvæmdastjóri fjárfestinga og Þorgrímur framkvæmdastjóri framkvæmda.

Eftir skráninguna hefur félagið stækkað verulega með auknu fjármagni. Félagið leigir út fasteignir, bæði íbúðar- og atvinnuhúsnæði um allt land. Eignasafnið hefur stækkað annars vegar með kaupum á eldri fasteignum og hins vegar með byggingu á nýjum. Við skráninguna misstu bræðurnir meirihluta eignarhaldsins, en eru ennþá stærstu hluthafar félagsins í gegnum sameiginlegt eignarhaldsfélag sitt. Á árinu 2025 voru gefnir út kaupréttir til æðstu stjórnenda og er innlausnarverð þeirra markaðsverðið eins og það var 31.12.2024.

Fyrir skráninguna unnu stjórnendur að því að formfesta reksturinn og innra eftirlit, en stjórnendur telja að allir helstu ferlar starfseminnar uppfylli helstu skilyrði og venjur sem viðeigandi eru fyrir skráð félag af þessari stærðargráðu. Telja þeir að aðskilnaður starfa sé með viðeigandi hætti. Sem dæmi:

- 1) Greiðsla, samþykkt og stofnun kostnaðar er framkvæmd af ólíkum aðilum. Fjármálastjóri þarf að samþykkja allan kostnað sem aðilar stofna til og þarf forstjóri að samþykkja kostnað sem fjármálastjóri stofnar til.
- 2) Laun eru reiknuð af launafulltrúa. Bókari bókar launin og gjaldkeri greiðir. Fyrir launakeysrslur eru laun yfirfarin og samþykkt af fjármálastjóra. Forstjóri samþykkir laun fjármálastjóra.
- 3) Stjórn samþykkir launakjör æðstu stjórnenda, en stjórnendur samþykkja launakjör starfsmanna.
- 4) Allar stærri fjárfestingar og nýbyggingar þurfa samþykki stjórnarformanns eftir að framkvæmdastjórar fjárfestinga og framkvæmda leggja þær til.
- 5) Mat fasteigna í lok hvers árs er framkvæmt af fjármálastjóra og framkvæmdastjóra fjárfestinga, en þeim innan handar eru ytri verðmatssérfræðingar. Fasteignir eru metnar á gangvirði sem byggist á væntu núvirtu sjóðsflæði.
- 6) Bónusar til stjórnenda, sem byggja á afkomu félagsins, eru samþykktir af stjórnarformanni fyrir greiðslu.
- 7) Félagið notar Microsoft Dynamics BC tölvukerfið. Einungis æðstu stjórnendur hafa réttindi til að bæta við notendum og breyta notkunarheimildum.

Við skipulagningu endurskoðunarinnar hefur þú aflað ýmissa gagna þ.m.t. verulegra samninga og upplýsinga um viðskipti við tengda aðila. Meðal gagna sem lögð hafa verið fram er samningur um kaup nokkurra fasteigna af eignarhaldsfélagi bræðranna sem jafnframt eru helstu stjórnendur félagsins. Þitt mat er að vísbendingar séu um að kaupverð í viðskiptunum sé talsvert herra en markaðsverð sambærilegra eigna.

Stjórnendur eru ánægðir með rekstrarárið sem var að líða. Virði fasteignasafns félagsins hefur aukist verulega sem litar afkomuna mjög mikið. Í virðislíkaninu hafa hærri væntar leigugreiðslur vegið upp á móti herra vaxtastigi vegna hækkandi verðbólgu. Sjá meðfylgjandi drög að rekstrarreikningi og efnahagsreikningi.

Rekstrarreikningur 1.1. til 31.12 2024

	2024	2023
Leigutekjur	16.500	15.000
Rekstrarkostnaður eigna	- 15.000	- 10.000
Hreinar leigutekjur	1.500	5.000
Stjórnunarkostnaður	- 1.050	- 900
Rekstrarhagnaður fyrir matsbreytingu	450	4.100
Matsbreyting fjárfestingaeigna	25.000	10.000
Rekstrarhagnaður	25.450	14.100
Fjármunatekjur	300	200
Fjármagnsgjöld	- 10.000	- 4.000
Hagnaður fyrir skatta	15.750	10.300
Tekjuskattur	- 4.500	- 2.500
Hagnaður ársins	11.250	7.800

Efnahagsreikningur 31.12.2024

	2024	2023
Eignir		
Fjárfestingaeignir	301.250	230.000
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	3.000	2.000
Handbært fé	2.000	1.500
Eignir samtals	306.250	233.500
Eigið fé		
Hlutfé	1.000	1.000
Yfirverðsreikningur hlutafjár	19.000	19.000
Óráðstafað eigið fé	31.250	20.000
	51.250	40.000
Skuldir		
Langtímaskuldir	216.500	166.500
Tekjuskattsskuldbinding	21.000	15.000
Næsta árs afborgun langtímalána	15.000	10.000
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	2.500	2.000
	255.000	193.500
Skuldir og eigið fé samtals	306.250	233.500

Úrlausnarefni:

- A. Um er að ræða þína fyrstu endurskoðun á félaginu. Hvaða aðgerðir telur þú að þurfi að framkvæma með tilliti til þess?
- B. Gerðu grein fyrir helstu áhættum sem þú greinir byggt á upplýsingunum hér að framan, auk þeirra atriða sem þú telur viðeigandi að leggja aukna áherslu á við endurskoðunina.
- C. Telur þú skynsamlegt að treysta á eftirlitsumhverfi tengt fjárhagskerfi (e. ITGC reliance) til þess að minnka gagnaendurskoðun?
- D. Sniðganga stjórnenda á innra eftirliti er alltaf sviksemisáhætta í endurskoðun. Hvaða endurskoðunaraðgerðir myndirðu framkvæma til að mæta henni?
- E. Hvaða atriði telur þú að þurfi að koma fram í endurskoðunarskýrslu til endurskoðunarnefndar? Settu fram stutta samantekt um helstu atriði sem endurskoðanda ber að fjalla um samkvæmt ákvæðum viðeigandi staðla og laga, auk umfjöllunar um helstu atriði tengt endurskoðun Steins fasteigna hf?
- F. Stjórnendur leggja til kr. 25 milljarða arðgreiðslu á árinu 2025. Hvaða áhrif hefur það á endurskoðunarvinnuna?

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í í word-svarskjali

Verkefni 6 – 30 mín.

Snillar ehf. er íslenskt hugbúnaðarfyrtæki sem sérhæfir sig í þróun nýrra lausna sem nýta gervigreind og gagnagreiningu til að bæta rekstur og þjónustu smærri og meðalstórra fyrirtækja. Jónas Bjarnason tók nýlega við sem fjármálastjóri Snilla ehf. Þrátt fyrir að Jónas hafi takmarkaða reynslu af störfum í hugbúnaðargeiranum þótti stjórn og framkvæmdastjóra hann vel til þess fallinn að stýra fjárhagsteymi félagsins þar sem hann hafði um árabíl starfað í fjárhagsdeild skráðs félags. Félagið fékk á árinu 2024 samþykktu styrki frá Rannsóknarmiðstöð Íslands (Rannís) vegna tveggja rannsóknar- og þróunarverkefna á árinu 2024.

Verkefni 1 er á þróunarstigi, en félagið hefur þegar hafið eignfærslu á kostnaði undir liðnum ófnislegar eignir í efnahagsreikningi í samræmi við heimild í ársreikningalögum. Þetta verkefni snýst um endurbætur á lausn sem nýtir gervigreind til að bæta sjálfvirkni í rekstri smærri félaga. Með opinbera styrknum geta Snillar unnið hraðar að framþróun þessarar lausnar. Snillar hafa afskrifað þróunarkostnaðinn með línulegri aðferð miðað við 5 ára nýtingartíma.

Verkefni 2 er á rannsóknarstigi og tengist nýrri tækni til gagnagreiningar sem gæti opnað nýja möguleika í markaðssetningu og þjónustu. Þar sem verkefnið er á rannsóknarstigi gjaldfærir félagið allan kostnað sem fellur til í tengslum við rannsóknina undir liðnum annar rekstrarkostnaður í rekstrarreikningi.

Út frá samþykktu áætlun og raunkostnaði ársins 2024 telur Jónas ljóst að styrkur vegna verkefnis 1 nemi 11.360 þúsund krónum og vegna verkefnis 2 nemi styrkurinn 8.760 þúsund krónum. Styrkurinn kemur til frádráttar tekjuskatti til greiðslu vegna rekstrarársins 2024 á árinu 2025, en styrkur umfram tekjuskatt til greiðslu fæst greiddur út í nóvember 2025. Skattar til greiðslu hjá Snillum á árinu 2025 vegna rekstrarársins 2024 eru 5.229 þúsund krónur.

Þrátt fyrir alla sína reynslu þá hefur Jónas ekki áður verið í þeirri aðstöðu að skrá opinberan styrk í reikningsskil og ákveður því að leita sér ráðlegginga hjá sérfræðingi í reikningsskilum.

Snillar ehf. gera reikningsskil sín í samræmi við lög um ársreikninga.

Úrlausnarefni

- A. Leiðbeindu Jónasi og greindu frá þeim möguleikum sem hann stendur frammi fyrir varðandi meðferð styrkjanna í reikningsskilum félagsins.
- B. Sýndu færslur í reikningsskil félagsins árin 2024 og 2025 vegna styrkjanna. Hafðu í huga að Jónas vill sýna sem hæstar tekjur hjá félaginu.

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í excel og/eða word-svarskjali

Verkefni 7– 40 mín.

Lagerlausnir ehf. er íslenskt félag sem sérhæfir sig í hönnun og þróun tæknilausna fyrir vöruhús og birgðastjórnun. Félagið var stofnað árið 2017 með það að markmiði að bæta skilvirkni og sjálfvirkni í rekstri vöruhúsa með nýjustu tækni og hugbúnaðarlausnum.

Til að styðja við frekari þróun og markaðssetningu nýrra lausna var ákveðið að ráðast í fjármögnun. Ráðgjafar voru fengnir til að aðstoða félagið við fjármögnunina og útbjuggu þeir skýrslu fyrir stjórnendur félagsins sem útlistaði ýmsa fjármögnunarmöguleika og greiddi félagið 4 milljónir króna fyrir skýrsluna. Á grunni þeirrar skýrslu var ákveðið að ráðast í útgáfu tveggja skuldabréfaflokka samtímis.

Skuldabréfaflokkur 1 var gefinn út 1. janúar 2023 og seldust öll skuldabréfin á nafnverði sem var samanlagt 500 milljónir króna. Bréfin bera 5% nafnvexti og hafa tvo vaxtagjalddaga ár hvert þar sem vextir eru greiddir eftir á, 30. júní og 31. desember. Félagið greiðir síðan höfuðstól bréfanna í heild að þremur árum liðnum (í lok árs 2025). Handhafar skuldabréfanna hafa kost á því að breyta höfuðstól bréfanna í almennt hlutafé á genginu 5 krónur á hlut eftir eitt ár frá útgáfu og svo aftur eftir tvö ár frá útgáfu þess, en nafnverð hvers hlutar er ein króna. Ráðgjafarnir sem skrifuðu skýrsluna fyrir stjórnendur voru jafnframt fengnir til að annast útgáfu skuldabréfanna og þáðu þeir árangurstengda þóknun að fjárhæð 5 milljónir króna sem var háð því að bréfin myndu seljast.

Skuldabréfaflokkur 2 var gefinn út 1. janúar 2023 og seldust öll bréfin á nafnverði 250 milljónir króna. Bréfin bera 10% nafnvexti og hafa sömu vaxtagjalddaga og skuldabréfaflokkur 1. Félagið greiðir höfuðstól bréfanna í heild að þremur árum liðnum (í lok árs 2025). Skuldabréfin í flokknum innihalda ekki breytirétt. Ráðgjafar félagsins þáðu einnig árangurstengda þóknun að fjárhæð 2,5 milljónir vegna sölu á skuldabréfaflokki 2.

Rekstur Lagerlausna á árinu 2023 gekk fram út væntingum og svo fór að allir handhafar bréfa í skuldabréfaflokki 1 nýttu breytirétt sinn 1. janúar 2024. Vigdís Vignisdóttir er fjármálastjóri Lagerlausna. Vigdís hefur ágætis reynslu af fjármálastjórnun og skuldabréfaútgáfu, en þekkir betur til hefðbundinna skuldabréfa en skuldabréfa með breytirétti. Hún ákveður því að leita aðstoðar reikningsskilasérfræðings varðandi reikningshaldslega meðferð á skuldabréfaflokki 1 og þú verður fyrir valinu.

Lagerlausnir ehf. gera reikningsskil í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS).

Úrlausnarefni

- A. Stilltu upp færslum vegna skuldabréfaflokks 1 fyrir árið 2023.
- B. Stilltu upp færslum við nýtingu á breytirétti á skuldabréfaflokki 1 þann 1. janúar 2024.

Rökstyddu svarið með tilvísun í lög, reglur, staðla eða önnur gögn eftir því sem þú telur ástæðu til.

Svarið í excel- svarskjali